

“Benim mânevi mirasım ilim ve akıldır”
Mustafa Kemal Atatürk

Bilim ve Teknik

Aylık Popüler Bilim Dergisi
Yıl 52 Sayı 619
Haziran 2019

Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal

Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Doç. Dr. Rukiye Dilli
(rukiye.dilli@tubitak.gov.tr)

Yayın Yönetmeni

Dr. Özlem Kılıç Ekici
(ozlem.ekici@tubitak.gov.tr)

Yayın Danışma Kurulu

Doç. Dr. Emine Adadan
Bekir Çengelci
Doç. Dr. Bircan Kayaaslan
Doç. Dr. Lokman Kuzu
Prof. Dr. Faruk Soyduğan
Prof. Dr. Abdurrahman Muhammed Uludağ

Yazı-Araştırma ve Editörler

Dr. Özlem Ak
(Tıp ve Sağlık Bilimleri)
(ozlem.ak@tubitak.gov.tr)
Alp Akoğlu
(alp.akoglu@tubitak.gov.tr)
Dr. Tuncay Baydemir
(Temel Bilimler ve Teknoloji)
(tuncay.baydemir@tubitak.gov.tr)
Dr. Şahin İdin
(sahin.idin@tubitak.gov.tr)
Dr. Bülent Gözcelioğlu
(bulent.gozcelioglu@tubitak.gov.tr)
Dr. Mahir E. Ocak
(Fiziksel Bilimler)
(mahir.ocak@tubitak.gov.tr)
Dr. Tuba Sarıgül
(Temel Bilimler)
(tuba.sarigul@tubitak.gov.tr)
İlay Çelik Sezer
(Yaşam Bilimleri)
(ilay.celik@tubitak.gov.tr)

Redaksiyon

Nurulhude Baykal
(nurulhude.baykal@tubitak.gov.tr)
Mehmet Sığırıcı
(mehmet.sigirci@tubitak.gov.tr)

Grafik Tasarım

Ödül Evren Töngür
(odul.tongur@tubitak.gov.tr)

Çizer

Erhan Balıkcı
(erhan.balikci@tubitak.gov.tr)

Video-Animasyon-Web

Selim Özden
(selim.ozden@tubitak.gov.tr)

Teknik Yönetmen

Sadi Atılğan
(sadi.atilgan@tubitak.gov.tr)

Mali Yönetmen

Adem Polat
(adem.polat@tubitak.gov.tr)

İdari Hizmetler

Nahide Soytürk
(nahide.soyturk@tubitak.gov.tr)

Yazışma Adresi

Bilim ve Teknik Dergisi
Kavaklıdere Mahallesi Esat Caddesi
TÜBİTAK Ek Hizmet Binası No: 6
06680 Çankaya ANKARA
Tel (312) 298 95 24 Faks (312) 428 32 40
İnternet www.bilimteknik.tubitak.gov.tr
e-posta bteknik@tubitak.gov.tr
Abone İlişkileri (312) 222 83 99
abone@tubitak.gov.tr
Abone www.tubitakdergileri.com.tr

ISSN 977-1300-3380

Fiyatı 7 TL - Yurtdışı Fiyatı 5 Euro

Dağıtım TDP http://www.tdp.com.tr

Baskı PROMAT Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
http://www.promat.com.tr/
Tel (212) 622 63 63

Baskı Tarihi 27.05.2019

Bilim ve Teknik Dergisi, Milli Eğitim Bakanlığı
[Tebliğler Dergisi, 30.11.1970, sayfa 407B, karar no: 10247]
tarafından lise ve dengi okullara; Genelkurmay Başkanlığı
[7 Şubat 1979, HRK: 4015-22-79 Egt. Krs. Ş. sayı Nsr.85]
tarafından Silahlı Kuvvetler personeline tavsiye edilmiştir.

Birleşmiş Milletler kararıyla 1972'den beri her yıl 5 Haziran “Dünya Çevre Günü” olarak kutlanır. Dünyada ve ülkemizde çevre sorunlarına kamuoyunun dikkatini çekmek, doğal kaynakların sürdürülebilir ve yenilenebilir biçimde kullanımı sağlamak, doğayı ve doğal yaşamı korumanın önemini vurgulamak, farkındalığı ve duyarlılığı artırmak için çok çeşitli faaliyetler yürütülür. Hepimiz bu konuda gerekli hassasiyeti göstermeli ve gelecek kuşaklara yaşanabilir bir dünya bırakmak için doğaya ve doğal yaşama sahip çıkmalıyız.

Yaz mevsiminin gelmesiyle birlikte açık havada güneşin altında daha fazla zaman geçiririz. Güneşten korunmak için de ya gölgeye sığınırız ya da bolca güneş koruyucu krem süreriz. Son yıllarda güneşten çok fazla korunmanın sağlığımız için bir risk oluşturduğu fikri önem kazanmaya başladı. Özlem Ak “Güneş ve D Vitamini Sezonu Açıldı” başlıklı yazısında güneş ışığı, cilt kanseri, güneş koruyucular, D vitamini eksikliği ve vitamin takviyeleri konularını faydaları, zararları ve riskleriyle ele alarak bu çok bilinmeyenli denklemi anlamamıza ve çözmemize yardımcı oluyor. Bir diğer yazısında ise Fidan sendromu hastalığını tıp literatürüne kazandıran Doç. Dr. Vural Fidan ile yaptığı röportajdan öne çıkan bilgilere yer veriyor.

İlay Çelik Sezer “IPBES Raporuyla Biyoçeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri Açısından Hâlimiz Ahvalımız” başlıklı yazısında çok önemli bir konuyu ele alıyor. Doğal kaynakların ölçüsüzce tüketildiği ve doğanın hızla tahrip olduğu günümüzde, ekosistemlerin ve biyoçeşitliliğin nasıl bir tehlikeyle karşı karşıya kaldığını, bilimsel bulgulara dayanan bir raporla gözler önüne seriyor. Çevreye yayılan ve doğayı kirleten birtakım zararlı kimyasallara ve atıklara karşı çevreyi temizlemek amacıyla etkili bir şekilde kullanılan mikro-organizmaları ve yeni nesil sabunları ele alan diğer yazılarımızla da çevre konusunu pekiştiriyoruz. Bu ayki posterimizde ise içtiğimiz suyun kalitesini belirleyen bazı önemli ölçütleri özetliyoruz. Mahir Ocak bu ayki “Tuvallardeki Saklı Sanat” başlıklı yazısında ressamların eserlerinin altındaki gizli resimleri ortaya çıkarmak için kullanılan bilimsel yöntemleri anlatıyor.

İslâm dünyasında yüzyıllar boyunca bilim tarihine yapılan büyük katkıları ve armağan edilen göz kamaştırıcı eserleri gün ışığına çıkarmaya ömrünü adanmış bir bilim insanı olan Prof. Dr. Fuat Sezgin’i vefatının birinci yılında saygıyla ve rahmetle anıyoruz. Hüseyin Gazi Topdemir yazısında Fuat Sezgin’in bilim tarihçiliği yönünü ve hayata geçirdiği kültürel araştırma projesini anlatıyor.

Dergimizin daha düşük fiyata ve ücretsiz kargoyla sizlere ulaşacağı abonelik kampanyasından (yıllık 60 TL) faydalanmak için www.tubitakdergileri.com.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

Yarım asırdan fazla süredir özgün ve zengin içeriği, değişmeyen çizgisiyle, hayatın içindeki bilimi en doğru ve anlaşılır bir şekilde aktaran dergimiz okuyucularının geleceklerine yön vermeye, ülkemizde popüler bilim iletişiminin en önemli aracı olmaya ve bilim okuryazarı olan bilinçli nesiller büyötmeye devam ediyor.

Dergimizin internet sayfasını (<http://www.bilimteknik.tubitak.gov.tr>) ve sosyal medya hesaplarını da takip edebilir, hayatınızdaki yerini ve size neler kattığını bizlerle paylaşabilirsiniz (bteknik@tubitak.gov.tr).

Sınavlara girecek tüm arkadaşlarımıza başarılar ve sonrasında da keyifli bir yaz dönemi geçirmelerini diliyoruz. Tatilde bol bol kitap ve bu arada her ay dergimizi de okumayı sakın ihmal etmeyin. Çünkü unutmayın #bilimokuyanbilir...

Saygılarımızla,

Özlem Kılıç Ekici